

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı: 12635
Tarih: 20.06.2025

Ömer Faruk Gergerlioğlu
Kocaeli Milletvekili

29766

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Sayın Ali Yerlikaya** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Türkiye'de 10 yıldır ailesiyle birlikte yaşayan Özbekistan vatandaşı Khasan Umarov, 2022 yılında hakkında verilen sınır dışı kararı yargı kararıyla iptal edilmiş olmasına rağmen, İstanbul Valiliği İl Göç İdaresi tarafından 2024 yılında aynı kararı "güncelleme" gerekçesiyle tekrar yürürlüğe koyularak yeniden idari gözetim altına alınmıştır.

Oysa 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'na göre sınır dışı kararları her olay için yalnızca bir kez alınabilir. İstanbul 18. İdare Mahkemesi, 28.05.2025 tarihli ve E:2024/4311, K:2025/2657 sayılı kararıyla bu "güncelleme" işlemini hukuka aykırı bularak iptal etmiştir. Ancak mahkeme kararına rağmen Khasan Umarov serbest bırakılmamış, idari gözetim süresi yasadaki 6 aylık sınırı aşıl原因 olarak fiilen uzatılmıştır.

Üstelik avukatı tarafından sunulan sağlık raporlarına rağmen tahliye edilmemiş; geç müdahale edilen sağlık sorunları nedeniyle 16 Haziran 2025'te ameliyata alınmış, ancak 18 Haziran 2025'te hayatını kaybetmiştir.

İdari yargı kararlarının hiçe sayılması, kişinin özgürlüğünün keyfi biçimde kısıtlanması ve ölümüne neden olacak ölçüde tıbbi ihmale maruz bırakılması, açık bir şekilde yaşam hakkının ve adil yargılanma hakkının ihlalidir.

Bu bağlamda;

1. İstanbul Valiliği İl Göç İdaresi Müdürlüğü'nün 2022 yılında mahkeme kararıyla iptal edilen sınır dışı kararını "güncelleme" adı altında yeniden uygulamaya koyması hangi yasal dayanağa sahiptir? "Karar güncelleme" uygulaması yasal olarak mümkün müdür?
2. 28.05.2025 tarihli İstanbul 18. İdare Mahkemesi iptal kararına rağmen, Khasan Umarov neden serbest bırakılmamıştır? Karara uymayan kamu görevlileri hakkında idari veya adli bir işlem başlatılmış mıdır?
3. Göç İdaresi, idari gözetim süresi yasal olarak 6 ayla sınırlı olmasına rağmen, hangi gerekçeyle bu süreyi 6 ay daha uzatmıştır? "Olağanüstü durum" gerekçesi hangi hukuki metne dayandırılmıştır?
4. Khasan Umarov'un hastalığına dair sağlık raporları sunulmuş olmasına rağmen neden serbest bırakılmamış, tedaviye erişimi sağlanmamıştır?
5. Khasan Umarov'un ameliyat öncesi ve sonrası sağlık durumu nasıl takip edilmiştir? Gözaltı koşullarında geç müdahale nedeniyle ölüm riski artırılmış mıdır?
6. İdari gözetim altındayken vefat eden kişilerle ilgili olarak Göç İdaresi tarafından bugüne kadar kaç iç soruşturma başlatılmış, bunlardan kaç idari ya da cezai yaptırımla sonuçlanmıştır?
7. Türkiye'deki geri gönderme merkezlerinde tutulan yabancı uyrukluların sağlık hizmetlerine erişimi hangi standartlara göre sağlanmaktadır? Tıbbi durumları ağırlaşan kişilerin serbest bırakılmasına dair bir acil prosedür uygulanmakta mıdır?
8. Göç İdaresi'nin, yargı kararlarını uygulamama eğilimi kurumsal bir politika mıdır? Bu karara rağmen serbest bırakılmayan başka yabancı uyruklu bireyler var mıdır?
9. Khasan Umarov'un yaşamını yitirmesine neden olan bu hukuka aykırı ve keyfi uygulamaların sorumluluğunu üstlenecek bir mekanizma Bakanlığınız nezdinde oluşturulacak mıdır?